

Telegraful Român

Organ național-bis

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

inșertțiunile
se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șiu petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Să organizăm „Oastea Domnului”

Asociația religioasă «Oastea Domnului», înfiripată în toate provinciile României, a devenit o binefăcătoare adunare de creștini ortodocși religioși, cu gândul de a primeni viața morală a mulțimilor și a desvolta simțul carității în cadrele principiilor ce le profesază biserica noastră.

Primită la început cu nedumerire în rândurile clerului și ale poporului, bănuită că ar profesa învățături sectare, astăzi, după o înrânsă propagandă, ni se prezintă ca o valoroasă forță de regenerare morală în rândurile credincioșilor noștri.

Credem că a sosit timpul să ne ocupăm mai stăruitor, și în cadrele acestui ziar, de rostul mișcării cu o menire îndoită: a păstra neștirbite adevărurile de credință de o parte, iar de alta a forma zid de apărare a credinței față de eresurile sectarilor.

Să recunoaștem că mai ales în ce privește apărarea, față de sectele religioase de toate nuanțele, noi preoții am stat în expectativă, fără să ne dăm tot efortul puterii morale și al culturii teologice de care dispunem, ca să contrabslansăm acțiunea sectelor cu aceleași arme cu care lucrează ele.

De aici a urmat o luptă inegală cu rezultate negative, căci sectele s'au încuibat în multe părți conduse ca de o mână nevăzută, atacând sate și orașe chiar sub vigilența autorităților statului.

Astăzi constatăm cu satisfacție o vie mișcare de propagandă misionară în rândurile clerului din toate părțile țării; întâi, pentru regenerarea morală a tuturor păturilor sociale ale creștinilor ortodocși; al doilea, ca prin profesarea bunelor învățături ale bisericii să facă stavilă curentelor periculoase de desăgregare religioasă ale diferitelor secte.

Mișcarea de propagandă, începută la sate, se continuă acum în multe centre însemnate ale țării. În fruntea tuturor stă Ara-

dul și părțile bănățene, unde munca stăruitoare a P. S. Sale episcopului Grigorie a făcut să stagneze propaganda sectarilor.

În Ardeal, la Sibiu, Orăștie și în părțile Hunedoarei, ca și la Sighișoara pe Târnave, în Săcuime, și în părțile nordice, se observă aceeași străduință de a se recruta ostași chiar și din rândurile sectanților.

Acelaș misionarism stăruitor se observă în vechiul regat și Basarabia, în cele mai însemnate centre ca: București, Brăila, Galați, Iași și Chișinău și alte localități. În comuna Telega—Prahova, părintele Ion Zinculescu a recrutat o oaste de peste 300 persoane, muncitori, meseriași și intelectuali, cu cari a înființat și un fond de 60.000 Lei pentru tipărirea de cărți religioase. Unul dintre ostașii săi, Marin C. Constantin-Țăranul, a scris și tipărit o valoroasă carte de combatere a sectelor sub titlul: «*Scrisoare către erețici*» cu îndemnuri din sfânta Scriptură.

Dar, pe lângă tot strigătul de alarmă care a început, să nu uităm că sântem abia la începutul începuturilor. Războiul a adus mari transformări și tulburări sufletești în viața poporului. Zizania se propagă la întunec. În rândurile opozanților aflăm două tabere vrăjmașe, una mai dărză decât cealaltă. La centre comunistii ateii propagă imoralitatea. Dornici de libertate democratică rău înțeleasă — adevărat mormânt al ordinii sociale creștine — se ridică cu furie contra creștinismului. La sate lucrează sectarii. Și unii, și alții străini de neamul și legea noastră, se furișează ca lupii îmbrăcați în piele de oaie, sfășiind turma celor credincioși. Și trec în tabăra lor unii dintre cei cuprinși de păcatul mândriei, cari se cred mai învățați decât preoții, nu mai ascultă îndemnurile lor și nu mai cercetează biserica.

Alții, mulțimea necăjiților nemulțumiți cu slujbele tradiționale religioase, dornici de noutăți rituale, ca: botezuri în ape curgătoare și cuminecări cu spălarea picioarelor și alte înouri sectare, înșelați apoi cu anumite texte bi-

blice interpretate greșit contra clerului și bisericii, — își găsesc mângăierea sufletească într-o habotnicie religioasă aflată la sectanți. Acești rătăciți, în atingările lor ulterioare cu poporul, nu mai găsesc altceva de lucrat, decât să propage ura între preoți și popor, discreditând clerul și pe episcopi în fața poporului de jos.

Dacă acesta e adevărul, ne trebuie o nouă orânduire în activitatea pastorală, un misionarism organizat pe întreg teritoriul țării după episcopii și protopopiate. Doctrina bisericii să ne fie călăuză, ear conduita morală forță luptătoare. Să se organizeze în toate parohiile mișcarea «Oastei Domnului», care să fie o problemă de căpetenie a conferențelor pastorale preoțești.

Acolo unde va prinde rădăcini «Oastea Domnului», nu vor putea intra sectarii. Munca va fi grea, căci holda e mare și secerătorii puțini. Dar, cu băgare de seamă, vom putea plivi împuținând neghina fără să smulgem grăul. Totul atârână dela două lucruri: conduita morală a preotului în mijlocul credincioșilor lui — fără de care orce început pare iluzoriu, — și strădania și pregătirea lui cu arma scripturii.

Predicatorii sectelor sânt bine înarmați cu texte biblice, care ușor pot seduce poporul dela adevăratul înțeles al scripturilor, așa încât să creadă că nu mai are trebuință de preot și biserică. Biblia însă pune preotului la îndemână toate textele, cu care poate ușor combate întortocherile predicatorilor sectanți.

Creștinii noștri, organizați în lucrările «Oastei Domnului», prin conferențe biblice duminecale regulate, după un timp mai lung ori mai scurt, vor intra în taina tuturor ascunselor subtile ale propagandiștilor sectanți, și, în posesiunea adevărurilor ce le propagăm noi, vor fi cei mai buni sprijinitori ai bisericii și ai preotului lor, vor deveni garda de apărare față de veneticii cari s'au străcurat printre noi pe furiș, din lipsa noastră de prevedere la timp oportun.

Pr. Iuliu Moldovan.

Sfânta Înviere la catedrala din Sibiu

Sărbătoarea cea mai mare din viața creștinească — Sfânta Înviere — care umple de bucurie inimile tuturor, a fost sărbătorită și în anul acesta, ca în toți ceilalți ani, cu deosebită solemnitate la catedrala noastră.

Încă înainte de ora 4 dimineața se aflau înșirate trupe de soldați dinaintea sfintei biserici, iar înăuntru era o asistență într'un număr mare de ofițeri în frunte cu domnul Generali din loc, autoritățile civile și publice numeroase.

La ora 4 precis începe slujba sfintei Învieri, din partea P. S. Arhiepiscopului vicar Dr. Vasile Stan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. P. S. Arhiepiscopul apare în fața sfântului altar rostind veșnicul și sublimul adevăr (creștin): *Veniți de luați lumină!*

A urmat apoi ceremonia religioasă în curtea catedralei, unde, după înconjurul obișnuit, s'a citit sfânta Evanghelie și anunțându-se sfânta Înviere «Hristos a înviat», imn repetat de corul Mitropoliei care se afla pe terasa sf. biserici, condus de p. T. Popovici. Acum întunecul nopții era despicat de mulțimea luminărilor aprinse cari împodobeau și geamurile din strada Mitropoliei.

Din afară de oraș, în tăcerea ce cuprinse întreaga țire, salvele de tun anunțau și ele prin glasul lor, într'un ritm cadențat, marea tresăltare de bucurie a creștinilor.

Serviciul sfintei Învieri s'a sfârșit la ora 6.

La ora 9 s'a continuat slujba sfintei liturgii, la sfârșitul căreia a vorbit P. S. Arhiepiscopul, arătând importanța mare a Învierii care va rămânea mereu deasupra oricărui eveniment din istoria lumii; deasupra năvălirilor de popoare barbare, de războaie crâncene, descoperiri de continente, descoperiri științifice ale minții omului etc., pentru că prin ea ne-a adus Fiul lui Dumnezeu tuturor mântuire de păcate.

A doua zi de Paști, după sfânta liturghie, p. protopop Cloran a citit frumoasa Pastorală a Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop, care în cuvinte calde și cu adânc înțeles învață și sfătuește din depărtare pe păstoriții săi.

Apelul Suveranului

Audiență colectivă la Palat

Marti după amiază în 14 l. c., a avut loc audiența comună a șefilor de partid la M. S. Regele.

La audiență a participat și dl N. Titulescu, însărcinat de Suveran, cu alcătuirea unui guvern de uniune națională.

M. S. Regele a rostit cu acest prilej următoarea alocuțiune:

DOMNILOR!

Precum v'am spus în audiențele individuale ce leați avut, de când m'am urcat pe Tronul glorioșilor Regi Carol I și Ferdinand I, am fost dus de gândul de a strânge într'un singur mănunchi forțele vii ale țării.

Astăzi am găsit că a sunat ceasul ca această dorință să se îndeplinească și de aceea am însărcinat pe dl Titulescu cu formarea acestui guvern de «Uniune Națională».

Fiecare dintre Domniile Voastre, în decursul ultimelor luni, mi-ați expus situația grea prin care trecem și ați cerut cu insistență măsuri grabnice și energice, pentru îndreptarea acestei stări de lucru.

Țara are astăzi mai mult ca oricând nevoie de un guvern care să întrunească maximum posibil de forțe, care să ne permită să luăm măsurile cerute de împrejurări.

Nu vreau nici o clipă să pun la îndolală patriotismul Domniilor Voastre și al partidelor ce le conduceți, de aceea fac încă odată apel la conștiința și sufletul Domniilor Voastre de români.

Sânt momente în istoria politică a unei țări, când patriotismul luat în cel mai înalt sens al cuvântului, devine un imperativ absolut.

Acela care, oricare ar fi motivul, se va sustrage dela această datorie imperioasă, va suporta singur răspunderea în fața istoriei și a tuturor cetățenilor conștienți de nevoile țării.

Sânt hotărât să întrunesc la un loc, după cum V'am spus, maximum de forțe conștiente de datoria ce le incumbă.

De mai multe zile de când durează criza actuală, fiecare a avut prilejul să-și cântărească cerințele și posibilitățile unei colaborări cât mai largi, cât mai sincere și cu cât mai multe roade folositoare patriei.

Constat cu satisfacție că asupra programului de guvernare nu sunteți în desacord și nu pot crede ca greutățile ce au rămas și care derivă din proporția raporturilor de forțe în această colaborare să poată năruți înfăptuirea Uniunii Naționale.

De aceea rog ca până mâine seară, înțelegerea între partide să fie desăvârșită, așa ca acest guvern ce-l doresc din tot sufletul și adâncul conștiinței Mele, să se poată înfăptui chiar în acea zi. România are nevoie astăzi, când greutățile sânt dintre cele mai mari, și probabil vor spori încă, de o guvernare care să strângă cât mai multe forțe.

Acei care cu toată sinceritatea vor răspunde la apelul Meu, vor arăta că sânt conștienți de rolul politic ce vor să-l joace în această țară. Dacă, din păcate, această «Uniune Națională» nu se va înfăptui, Eu Unul, nu voi purta nici o răspundere, având conștiința că am făcut toate sforțările ce le poate face un Suveran în această împrejurare.

Reprezentanții partidelor politice au răspuns la chemarea Suveranului și au început tratativele de colaborare, — aceste tratative însă, de largă concentrare națională, n'au dus la rezultatul așteptat.

Astfel M. S. Regele a încredințat pe dl N. Titulescu să formeze un guvern cu reprezentanții tuturor partidelor, sub președinția dlui Titulescu, — guvern care să facă alegerea Parlamentului, cu liste separate de partide. Dacă nu se acceptă această formulă, să se facă guvern de funcționari. În acest guvern să intre și șefii de partide — fără portofolii — spre a asigura libertatea alegerilor. — Pentru realizarea unora din aceste formule, au început consultările cu șefii de partide.

Cuvinte arhieresti

— La Învierea Domnului —

IV

Din pastorală P. S. Sale Episcopului IOSIF al Caransebeșului:

... Să ne bucurăm și să ne veselim, iubitorilor, în această mare și luminată sărbătoare, căci ea ne aduce aminte, că înviind Isus și omenirea a înviat din mormântul în care a fost îngropată prin păcatul strămoșilor, prin păcatul neascultării de Dumnezeu din pofta de mândrie. Și noi am înviat, și noi ne-am luminat prin Învierea Mântuitorului Isus din mormânt.

Să ne bucurăm, cu bucuria sfinților apostoli și învățăcei ai Domnului, cari se întâmpinau unii pe alții cu vestea îmbucurătoare: «Am văzut pe Domnul», «S'a sculat Domnul».

Sunt multe sărbători, multe ocazii, prilejuri de bucurie religioasă, dară nici o sărbătoare nu varșă asupra sufletului nostru, dela mic până la mare, tineri și bătrâni atâta lumină, atâta plăcere, ca Învierea Domnului și aceasta e o transplantare, o trecere, o moștenire a bucuriei apostolilor și învățăcelor Domnului în sufletele celor credincioși, cari acum se salută cu frumoasa, și mult grăitoare salutare «Hristos a înviat», ca odinioară apostolii și învățăceii Domnului, «Am văzut pe Domnul», «S'a sculat Domnul».

Această bucurie și plăcere sfântă împreună cu preamărirea Mântuitorului Isus și a sfintei Lui Învieri, se

revarsă din sfintele cântări de care răsună acum sfintele noastre biserici, și care ne înalță sufletele. Aceasta nu se află la sectanți, la cei cari s'au depărtat dela dreapta noastră credință, pentru că le lipsește hrana cea adevărată a sufletului, roua adevăratei credințe, și ascultarea necondiționată de învățăturile bisericii întemeiate de Domnul nostru Isus Hristos, pentru cari deci, fiecare din noi să ne rugăm bunului Dumnezeu în această luminată zi a Învierii, ca să-i readucă la sânul sfintei noastre biserici, la îmbărbățirea din nou și fără șovăire a învățăturilor ei, pentru care Fiul Său iubit, Domnul nostru Isus Hristos a suferit moartea pe cruce.

...Rog pe bunul Dumnezeu, ca nici odată să nu vă lipsească de Harul Său prealalt, ci totdeauna să vă întărească și ocrotească luminându-vă mintea, ca cunoscând Adevărul, care este Isus Hristos, să-L primiți și să rămâneți într'u El și învățăturile Lui, respingând toate ademenirile vrăjmașe ale satanei, încălzindu-vă inima, să se înmulțească dragostea voastră către Isus Hristos Mântuitorul și Răscum-părătorul nestru, și nici odată să nu se răcească; să vă curățească sufletul vostru de toată întinărirea păcatului, ca astfel: luminați, încălziți și curățiți să fiți pururea lăcaș plăcut al lui Dumnezeu. Căci, zice sfântul apostol Pavel către Corinteni: «Au nu știți că sunteți biserica lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi», «Au nu știți că trupul vostru este biserica Duhului sfânt...».

Sfârșitul unei monarhii

Spania republică! — acesta este evenimentul zilei. În urma abdicării regelui Alfons XIII, în ziua de 14 April 1931 s'a proclamat republica, și un guvern provizoriu republican, în frunte cu Alcalá Zamora, a luat puterea.

În aceeași zi, seara, regele a părăsit Madridul, plecând spre frontieră.

La ministerul de interne s'a arborat steagul republican. O mulțime imensă de cetățeni ai capitalei a făcut, în perfectă ordine, mari manifestații în străzile centrale, aclamând guvernul provizoriu al republicii spaniole.

Prim-ministrul Zamora a adresat națiunii întregi un mesaj, în care îi

FOIȘOARA

Propovăduind...

— Amintiri —

În ziua când am fost hirotonit ca preot, sufletul meu a trăit clipe de profundă bucurie duhovnicească.

Sfaturile părintești, îndrumările în domeniul pastoral, ce mi le-a dat cu atâta căldură înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae, au rămas adânc gravate în sufletul meu.

Mi-a zis: «Vei avea multe greutăți: și le vei învinge, dacă vei sta în continuă uniune cu Acela care a biruit lumea».

M'a îndrumat la propagandă religioasă continuă, prin organizarea tineretului în Societatea Sf. Gheorghe și întărirea sfintelor învățături ale bisericii noastre ortodoxe.

În dragostea mea, pentru misiunea încredințată, mi se părea sarcina atât de ușoară...

Mi-am adus aminte de orele de curs dogmatic, când înalt Prea Sfințitul ni-a făcut câteva prelegeri model în lipsa profesorului, care era bolnav:

Studiați profund dogmatică. Tratați adevărurile dogmatice, în predici, în măsura în care le poate asi-

mila poporul. Dogmatica nu este chestiune de instrucție. Acea ce avem să propovăduim ca preoți, trebuie trăit cu cugetul, cu viața ta; zi de zi să te identifice cu acest studiu și să nu-l privești numai ca obiect pregătitor de examene. Dogmatica trebuie studiată temeinic.

Pentru omul tânăr nu va fi atrăgătoare; dar, după ce ai aprofundat-o, după ce ai văzut că ți-ai alcătuit o concepție de viață, despre Dumnezeu, despre rostul tău ca om, înțelegi valoarea ei...

Greșesc acei preoți, cari se mărginesc la câteva predici cu caracter moral. Mântuitorul Hristos nu s'a răstignit pe cruce pentru morala: să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, să nu... Propovăduirea creștină nu înseamnă morala codului penal: să nu furi, să nu bei, să nu batjocorești...

Sânt preoți tineri cari învață pe credincioși cum să-și crească copiii după «cigenă», dar nu știu să propovăduiască pe Hristos... O astfel de propovăduire este asemenea vorbei aceluia grădinar, care ar zice pomilor nealtoiți: «Voi, dragilor pomi, să faceți poame bune; să nu mai faceți poame pădurețe!»

Ce trebuie dar să faci? Ca pomul așa este omul. Trebuie să-l altoiești în Hristos. Numai așa poți să fii apostol.

Nu poți fi apostol, când nu cunoști Dogmatica și n'ai aprofundat-o.

Toate cunoștințele câștigate să le meditezi, să le dai viață, să le trăiești... Superficialitatea este dușmanul cel mai mare al omului.

Sufletele care trăesc la suprafață, nu pot să găsească pe Dumnezeu. Dogmele de credință nu sânt produsul experienței, nici al științei, ci sânt revelații din partea lui Dumnezeu. Trebuie să te pătrunzi de aceste revelații, ca ele să cadă ca o ploaie, la bună vreme, asupra sufletului. Să te concentrezi în tine însuși: de câte ori un suflet se pogoară în sine, acela găsește pe Dumnezeu...

Mă opresc la aceste câteva sugestii care ni s'au dat într'o oră, cu sfatul de-a nu lua notițe — ca să fim mai atenți, — însă sânt sigur că toți colegii mei și-au înscris adânc în minte îndrumările alese și învelite în căldura dragostei, care ni-a înălțat moralul și a sădit atracție și iubire în suflete pentru acest studiu, ale cărui principii sânt eterne.

Pr. N. I.

Despre „Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal”

Intr'o dare de seamă despre cartea dlui profesor *Silviu Dragomir*, «Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal», cunoscutul publicist, dl Alexandru Hodoș, scrie în «Universul» dela 6 April 1931 următoarele:

...Dl Silviu Dragomir a răsfoit documente uitate în arhiva universității săsești din Sibiu, le-a cercetat filă cu filă, le-a tălmăcit, le-a comparat, a tras concluzii pentru a reconstitui cu strictețe metode ale științei, vie și exactă, privescând tumultuosă a îndărjirii cu care poporul românesc din Ardeal, scuturându-se din resemnarea sa, și-a apărut libertatea religioasă față de impilatori. Lucrarea a reușit de minune.

Sânt în ea figuri de epopee, cari de mult se cuvenea să fie scoase din obscuritatea anonimatului, spre spre a-și lua locul cuvenit în rândul mucenicilor consacrați ai simțirii românești.

E popa Ioaneș din Galeș, care a muzeit de viu în temnița dela Kufstein, e popa Cosma din Deal, e popa Petru din Cărpiniș, e popa

aduce salutul din partea noului guvern, și cere ca, în entuziasmul său, Spania să-și păstreze toată demnitatea și să se arate la înălțimea clipelor prin care trece.

Noua constituție a Spaniei va fi conservatoare și tot odată protivnică direcțiilor extremiste.

Ca să se știe. Am publicat în numărul trecut al foii noastre hotărârea parlamentului cu privire la salariile preoștii.

Și în această chestiune clarissimii dela Blaj, spijiniți de deputații uniști, au căutat să vâre în amendamentul admis de dl ministru și de comisiunea delegaților un singur cuvânt, pe care dacă nu l-ar fi observat deputatul Florea Drăghici și nu protesta energic contra mistificării legii, biserica greco-catolică ar fi rămas favorizată și fără a se face vreo reducere precum s'a făcut în bugetul bisericii noastre.

Ca cetitorii noștri să se convingă de modul iezuitic cum au operat uniștii în parlamentul țării și în această chestiune, vom publica după Monitorul Oficial, atât textul original al legii, cât și textul modificat și întregit, prezentat de clarissimul D. Man în calitate de raportor:

Text original:

«Pentru a asigura un egal tratament al diferitelor culte, bisericele unite și minoritare vor face în cursul anului suprimări în bugetul lor respectiv».

Textul prezentat de D. Man:

«Pentru a asigura un egal tratament al diferitelor culte, bisericele unite și minoritare vor face în cursul anului suprimări posibile în bugetul lor respectiv».

Păr. deputat Drăghici a declarat, că a văzut textul original al amendamentului semnat de dl ministru Costăchescu, scris la mașină, însă în acel text n'a văzut scris cu mașina cuvântul «posibile», ci acest cuvânt este adăugat cu cerneală.

Păr. Drăghiciu a accentuat că biserica ortodoxă cere ca biserica unită să facă acele reduceri ca și cea ortodoxă, și deci pretinde să se suprimă cuvântul «posibile» și să se mențină textul așa cum a fost scris la mașină. Se îndreaptă către deputații juriști și-i întreabă, dacă se poate ca într-o lege să existe cuvântul «posibile». Pr. Drăghici a fost viu aplaudat pe băncile majorității.

A sărit asupra păr. Drăghici

toată ceata uniștii, clerici și mireni, chiar și voinicul Ilie, care zilele trecute se păruise cu alt coleg ejusdem farinae chiar în cameră.

La întrebarea păr. deputat Cosma, că cine a scris cu cerneală cuvântul «posibile», alt clarissim de pe Târnave, A. Popa, a declarat: «L-a scris dnul ministru Costăchescu cu mâna d'sale, eu am fost martor».

Adecă ce se întâmplase? Fariseii și cărturarii uniști au ținut un conciliabul, s'au dus pe capul dlui Costăchescu, pe care se vede că l-au hipnotizat de-a binele și a adăus cuvântul «posibile». În fața pasiunii energice a păr. Drăghici, însuși dl ministru Mihalache, simțindu-se jenat de modul iezuitic cum operează ciracii d'sale din Ardeal, în numele guvernului a renunțat la cuvântul «posibile».

La desbaterile ce s'au iscat la cameră în legătură cu acest proiect dl D. Man vicepreședinte și leanderul uniștilor a făcut niște afirmațiuni pe cât de neadevărate, pe atât de temerare și cu reacredință și ne miră cum nu s'a găsit nimeni să-l pună la punct cum se cuvine. Oricine ia bugetul pe 1931 se poate convinge, că pe când lea canonicele uniști este de 17,140 Lei lunar, a celor romano-catolici *maghiari* 15 550 Lei și a celor *ortodocși* abia 10,470 Lei. Cum se poate deci afirma că «cea mai mare leață o au preoții ortodocși, și mijlocia o avem noi uniști». Poate să arate păr. D. Man ce *consilieri cumularzi* are biserica ortodoxă din Ardeal, cum afirmă cu multă emfază? La început a afirmat că s'au suprimat paracliserii, ca apoi după ce a fost strâns cu ușa să afirme că și alți consilieri au fost suprimați. «S'au suprimat unul din posturile celor ce dețineau două posturi afirmă păr. Man. Or aceste suprimări noi n'am putut să le facem în Cultul Bisericii unite, pentru că nu avem *cumularzi*. Așa încât biserica unită n'a putut realiza în aceeași măsură reducerile făcute de biserica ortodoxă. Acesta este adevărul adevărat și Dv. trebuie să-l știți» (Mon. Of. p. III Nr. 80 pag. 2382). Cel mai *sfruntat neadevăr* iezuitic prezentat cu nemiapomenit tupeu, ca să înducă în eroare pe ascultători. Efectul s'a ajuns, căci nu s'a găsit nici un deputat să-i răspundă cum se cuvine și să-l pună la punct!

Ioan din Poiana, și sunt apoi, plugarii umili, neînvațați cu mânăuarea vorbii, ca alde Bucur Bârsan, Oprea Miclăuș și Radu Săbău, cari scriau în 1794 mitropolitului sârbesc: «Iar pentru credința strămoșilor noștri sântem gata a suferi și mucenicie grea sau izgonire din această împărăție, iar legea nu o vom lepăda».

Dintre ei răsare chipul iluminat al călugărului Sofronie, al cărui nume va rămânea legat de-apurarea de reînvierea bisericii ortodoxe din Ardeal. Dl Silviu Dragomir ni-l prezintă astfel: «El n'a fost un erou după chipul și asemănarea marilor revoluționari ai bisericii din Apus, n'a avut o cultură teologică mai adâncă și n'a strălucit zarea îndepărtată întru chipul idealului de libertate al neamului său. Dar Sofronie a fost un om de voință și în clipa aceea hotărâtoare el a îndeplinit unicul rol ce se putea cere dela un conducător: a pus în cumpănă pentru întâia oară conștiința forței proprii a poporului românesc din Ardeal și a adus astfel cauza bisericii sale la izbândă desăvârșită. Deși fanatismul poporului depășise orice limită, nici un strop de sânge nu a pătat revoluția sa. Cu măsura de prudență înăscută în firea țărânului român și

cu o rară disciplină de sine, n'a urmărit decât idealul libertății religioase și reînvierea bisericii strămoșești».

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal e o minunată cronică a faptelor săvârșite de mulțimea însăși. Personajul principal al tragediei, de data aceasta, e poporul întreg. Nu sânt generali în strălucitoare uniforme, nu sânt meșteri diplomați în fireturi, nici măcar iscusii predicatori ai unei dogme. Dar, cine vrea să înțeleagă taina rezistenței noastre împotriva tuturor loviturilor soartei, să răfoiască aceste capitole pline de curaj simplu, de curată mărturisire a sufletului popular, în care se răsfrâng peripețiile diferite ale unei bătălii, din care, în cele din urmă, am ieșit învingători. O națiune, care a știut să găsească din propriul ei instinct atâtea mijloace pentru a-și apăra libertatea de credință, nu putea să nu-și realizeze, într-o zi, deplină sa unitate politică.

În Biblioteca Povestirilor Morale, îngrijită de vrednicul preot A. Nana, Odorhei, a apărut Nr. 13 cu titlul: *Din viața Domnului*, trei legende biblice, de Pr. A. Nana. Preț 10 Lei.

INFORMAȚIUNI

† Dr. Eugen Mețianu. Familiile Mețianu și Garoiu din Brașov au profunza durere să aducă la cunoștința rudeniilor și prietenilor încetarea din viață a avocatului, decan al Baroului Brașov, Dr. Eugen Mețianu, în vârstă de 66 ani, întâmplată în 8 April 1931. Dispărutul fiu al neuitatului mitropolit Ioan Mețianu, a luat parte activă, timp de 40 de ani, la viața noastră publică înainte și după marele război și s'a bucurat de multă trecere și simpatie în societatea brașoveană. În mormântarea i s'a făcut Sămbătă în cavoul familiar dela Zărnești în prezența unei numeroase asistențe de intelectuali și țărâtime. Odihnească în pace!

Abecedar unic. Comisia, pentru alegerea celui mai bun abecedar, și-a încheiat lucrările. Raportul comisiei — din care fac parte dnii G. Antonescu, O. Ghibu, I. C. Petrescu, D. V. Toni și dna Natalia Valeriu, profesoară de pedagogie, — conchide că nu poate fi premiată nici una din lucrările prezentate. Autorii celor mai bune lucrări vor fi chemați să concureze la alcătuirea unui manual unic, sub directa supraveghere a comisiei.

Risipă și încă ceva. Un ziar din capitală află următoarele: Tocmai în ziua când guvernul Mironescu pleacă dela putere, la tribunalul din București se improcolă, în numele *partidului național-țărănesc*, un contract de vânzare-cumpărare. Partidul pomenit își cumpără adecă, pentru localul clubului său, *palatul* din Calea Victoriei Nr. 31, pentru suma «bagatelă» de *cincisprezece milioane* lei. Clubul partidului, în vremea opoziției sale de zece ani, era instalat în camere închiriate și cu totul modeste — în lipsa de fonduri. Astăzi partidul a plătit, fără greutate, 15 milioane lei pentru noua clădire a clubului său... Dacă lucrul este adevărat, viitorul guvern n'are oare nimic de zis?

Indreptare. În foisoara nrului precedent, la *Notițe*, pag. 6, în loc de «Zaharia Carcalachi, — Le întâlnim...» să se citească: *Zaharia Carcalechi, — Îl întâlnim...*

Din trecute vremuri

— Notițe istorice —

(x) Conform poruncilor date de stăpânirea dela Viena de pe vremuri, generalul Buccow, de prea jalnică pomenire pentru Ardealul ortodox, a desfășurat o activitate cu mijloace barbare împotriva credincioșilor bisericii ortodoxe ardeleni.

Teroarea acestui comandant al împărătesei regine Maria Terezia este expusă documentat în volumul II, de curând apărut, al publicației: *Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, de Silviu Dragomir (p. 234 și u.).

Câteva precizări, în legătură cu activitatea amintită a generalului Buccow, găsim și în revista săptămânală sibiană, *Kirchliche Blätter*, Nr. 13, din 26 Martie 1931, și anume în articolul cu însemnări contemporane de Georg Conrad al. Engether și *adaose* făcute de mâna lui Iohann Seivert, parohul săsesc al Gușteriței. În aceste *adaose* ale parohului se spun și următoarele (în traducere):

1761, Mai 18. Generalul comandant baronul de Buccow, cu baronul Dietrich și baronul Möriinger călătorește la Ocna (Sibiului) și iau biserica

Organizați Oastea Domnului! Publicăm, în fruntea numărului de față, articolul ce ni-l trimite păr. Pr. Iuliu Moldovan din Laslăul mare, prot. Târnava, în chestia mișcării de propagandă misionară făcută de «Oastea Domnului», cea mai minunată asociație creștină, cu care putem lupta împotriva sectelor. Păr. din Laslăul mare ne scrie despre «Oastea Domnului»: «Eu am înființat-o de vreo 2 ani și am pus stavilă propagandei sectarilor cari m'au încunjurat de toate părțile. Pot afirma, că Oastea Domnului e cea mai bună organizație cu al cărei ajutor putem învinge sectele religioase în fiecare comună... Fie aceasta un indemn pentru toți de a se pune pe lucru, mai ales pentru aceia cari au de lucru cu sectele la ei acasă. Nu vor regreta. Dar bine vor face și cei cari nu au sectari în comună, dacă vor da ființă «Oastei Domnului» înainte de a fi atacați de sectari, — ca act de prevenire, — și se vor bucura mai târziu. Pe la noi sectarii nu mai au frică de nici o autoritate».

ȘTIRI LOCALE

Vaccinare. Părinții acelor copii, cari s'au născut până la 1 Martie a. c., dar n'au fost vaccinați, sau au fost vaccinați fără rezultat, sânt invitați a se prezenta cu copiii lor în timpul dela 20—30 April a. c. (cu excepție zilelor de Duminică și sărbătoare) la ora 15 (3 după masă) în sala cea mare a primăriei, Str. Mitropoliei Nr. 2, spre vaccinare și revaccinarea copiilor. Contravenienții vor fi amendați.

Primăria Municipiului Sibiu

Poșta redacțiuni

Mai multora: Oficiul cassei arhidiecezane nu poate plăti avansuri nici acum. Instrucțiunile de salarizarea clerului au sosit abia în săptămâna Patimilor. Se compun statele de plată pe luna Ianuarie 1931. În luna Mai se va putea plăti salariul pe o singură lună, adecă pe Ianuarie 1931. Pentru cei-ce au obținut gradații noi pe 1931, se va face Tablou deosebit, care să se înainteze pentru verificare, la Minister. Plata acestor gradații se va face ulterior. Plățile salariilor în anul 1931 se vor face pe lângă chitanțe. Chitanțele se vor trimite la timp preoților. Ele însă vor fi valabile numai atunci, când vor avea iscălitura percepătorului, că preotul și-a achitat impozitul pe diferitele trimestre din 1931.

dela români (dela ortodocși și o dau uniștilor). În 26 Mai se petrece acelaș lucru la Rășinari, unde nu era decât un singur român unit, dar erau șase preoți uniști (wo nur ein uniter Wallach, aber 6 unite Popen waren). În 28 Mai generalul călătorește cu acelaș gând la Făgăraș. Ortodocșii (die Altgläubigen) își pierdura biserica, unde nu se găseau decât 8 uniști, dar primăria învlesea să-și clădească una nouă. —

Despre Buccow, mai însemnează Seivert:

În 18 Mai (1764) spre seară moare generalul comandant baronul de Buccow pe neașteptate în urma unui nou orbalț (an einem zurückgetretenen Rothlauf).

Astfel Buccow murî tocmai în ziua când, înainte cu trei ani, pornise spre Ocna, să despoaie de biserică pe românii ortodocși ocneni.

Cartea Facerii, roman de Eugen Goga, două volume. Preț 160 Lei. Editura «Cultura Națională», București. O sinteză a societății românești frământate de impulsurile Orientului și de indemnurile Apusului, în vremea marelui război pentru unire.

„FRUMOASA“ Intreprindere industrială de lemne s. a. din PETREȘTI

Convocare.

Domnii acționari ai s. a. „FRUMOASA“, întreprindere industrială de lemne din Petrești, prin aceasta se convoacă la

a VII-a adunare generală ordinară

care va avea loc la sediul societății în Petrești, în ziua de 30 Aprilie 1931, la ora 3 p. m., cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Bilanțul pe anul 1930, raportul consiliului de administrație și al comitetului de cenzori, darea absolutorului.
3. Distribuirea profitului net.
4. Fixarea jetoanelor.
5. Alegerea întregului consiliu de administrație și a comitetului de cenzori.
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari vor să participe la adunarea generală, sunt invitați a depune acțiunile la casieria societății din Petrești, cel puțin cu 3 zile înainte de adunare. Petrești, la 1 Aprilie 1931.

Consiliul de administrație.

Activa

Cassa în numerar	190.531
Fabrica de cherestea și instalațiuni	784.485
Imobile	100.000
Lemn rotund	6.407.317
Marfă fasonată	1.203.469
Materiale de uzine	18.123
Inventar	1
Debitori	1.211.645
	9.915.571

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.

Pasiva

Capital societar	900.000
Fond de rezervă	87.654
Rezervă specială pentru creanțe dubioase	224.272
Cațiuni	2.060
Creditori	8.686.215
Beneficiu:	
Report 1929	6.090
Beneficiu net 1930	9.280
	15.370
	9.915.571

Cheltuieli

Cheltuieli generale	851.676
Amortizări	101.939
Abscieri	36.349
Beneficiu:	
Report 1929	6.090
Beneficiu net 1930	9.280
	15.370
	1.005.334

Contul Profit și Pierdere

Venite

Report din anul 1929	6.090
Beneficiu brut	999.244
	1.005.334

Petrești, la 31 Decembrie 1930.

Pentru contabilitate: Toma Preiss m. p.

DIRECȚIUNEA:

August Höcker m. p., președinte. Victor Herzfeld m. p. Dr. Aurel Muntean m. p. Dr. G. Măcelar m. p.
Dr. Lionel Blaga m. p. Dr. Ion Onișu m. p. Dr. Emanuil Stern m. p. Dr. Petru Nicolaus m. p.

Verificat și găsit conform cu registrele.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

(15) 1—1

Petrești, la 8 Aprilie 1931.

Ioan Rebega m. p., președinte.

Aurel Bojitia m. p.

Juliu Gazdik m. p.

Publicațiune (16) 1—1

Subsemnatele bănci, având în vedere atât situația generală economică-financiară, cât și dispozițiunile legii contra cametei, publicată în Monitorul Oficial Nr. 77, dela 2 April a. c., care prevede o importantă reducere a dobânzilor dela tot soiul de împrumuturi, au decis scăderea din nou a dobânzilor la depuneri spre fructificare pe livrete și în cont-curent, și anume: Pentru depuneri în cont-curent cu 1% la 5% bruto, pentru depuneri la vedere pe livret în Lei cu 1/2% la 6% bruto; pentru depuneri la vedere pe livret în valută străină la 3 1/2% bruto.

Această hotărâre se va pune în aplicare pentru depunerile nou în Lei sau orice altă valută, începând cu data de 15 April a. c., pentru depunerile vechi la vedere dela 16 Mai a. c.

Dobânzile pentru depuneri în prezent blocate se vor reduce numai dela data expirării termenului de blocare.

Sibiu, 9 April 1931.

„Albina“ institut de credit și de economii Banca Ardeleană și Cassa de Economie suc. Sibiu

Banca de Industrie și Comerț s. a. Sibiu Banca Comercială Italiană și Română, sucursala Sibiu

Cassa Generală de Economii în Sibiu Institutul de Credit Fonciar din Sibiu Banca Centrală pt. ind. și comerț sucursala Sibiu

Banca „Americana“, Sibiu Banca „Oașia“ s. a. Sibiu

Pictură bisericească

Subsemnatul având autorizația Prea Vener. Consistor arhidiecezan din Sibiu, pentru pictură — aduc la cunoștința On. public, că în atelierul meu se execută în orice mărime, cu prețuri moderate, orice icoane sfinte, cruci, prapori, iconostase etc. aurituri până la cel mai fin aur veritabil.

Pictura se face în oleu, pe pânză, lemn, zinc etc. Pentru lucrările mele posed numeroase certificate de mulțumire și recomandare.

Agârbiciu, jud. Târnava-mare.

(12) 2—3

Nicolae Baciuc
pictor bisericesc.

Nr. 472

Concurs

(21) 2—3

În conf. cu ordinul Ven. Cons. arhiepiscopesc Nr. 2515 pentru ocuparea postului de capelan «cum jure succesionis» pe lângă neputinciosul paroh Ilariu Reit din parohia de cl. II-a Poarta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele sânt: jumătate din toate venitele din parohie și din dotația dela stat.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sunt poftiți să-și înainteze cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termen, Oficiului protopopesc ort. rom. Bran, Zărnești, jud. Brașov, și să se prezinte în parohie în vre-o Duminecă sau sărbătoarea, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu credincioșii.

În înțelegere cu consiliul parohial Zărnești, 30 Martie 1931.

Vasile Stoleanea
protopop.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura

Semințe creștine

sădite

în ogorul românesc

de

Pr. Ic. I. Mălăescu

Tomul III

Prețul Lei 125 + spese Lei 20

Sectele din România

de

Arhiereul Grigorie L. Botoșăneanu

Prețul Lei 30 + spese Lei 15

Au mai apărut de

NICOLAE NEAGA

profesor la Academia teologică

1. „Tatăl Nostru“ 50 pag. Lei 15 (tâlcuire)

2. „Plângerile lui Ieremia“... Lei 25

3. „Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea Facerii“ Lei 17

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului“

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte,

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de E. Hodoș. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆
pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate

VIOLINE

Viole

Mandoline

Ghitare

Arcușe

Coarde de tot felul

Scaune pt. violine

Diapasoane

Surdine

Sacâz

Cutii pentru violine

Pupitre pentru note

etc.

se găsesc de vânzare

la Librăria Arhidiecezană din Sibiu,

cu prețurile cele mai

moderate.